Parallelsessie Informatie en Ontmoeting 11 februari 2021
Integraal Sociaal Domein
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer B. Bahlmann
Raadsgriffie:	de heer W. van der Meer
Fracties:	Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-SGP/ChristenUnie - VVD-D66-SP-GroenLinks-Gorcum Actief-Fractie van Maaren
Portefeuillehouder:	de heer E. Kraaijveld
Ambtelijk:	I. Bruseker, G. Klint, J. van Eck, C. van Veen, D. Karso, J. Blom en N. Boukrouche, A. Strik
Gasten:	G. Oron, huisarts E. Boer, WMO adviesraad E. den Heijer, Gehandicaptenraad J. Heeres, Cliëntenraad van Avres
Notulen:	notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Hij leidt de bespreking kort in.

Integraal Sociaal Domein

Wethouder Kraaijeveld licht toe dat de raad in deze dubbele sessie met betrekking tot het integraal sociaal domein geïnformeerd wordt over wijkgericht werken, aan het werk helpen van werkzoekenden, en mantelzorgondersteuning en vroegsignalering.
Hij heet de gasten hartelijk welkom.

Mevrouw Bruseker start een presentatie (beschikbaar op iBabs) en licht het programma toe. Het integraal sociaal beleid is vastgesteld. Zij schetst de doelen en de mijlpalenplanning. Er worden regelmatig nieuwsbrieven uitgegeven voor de raad, medewerkers en partners. Zij licht toe welke resultaten inmiddels geboekt zijn in het kader van de vier doelen. De komende periode wordt ingezet op zes kansen; de vorige keer zijn er drie aan de orde gekomen en vanavond worden er opnieuw drie toegelicht.

Mevrouw Van Eck gaat in op het wijkgericht werken. Hiermee wil men beter aansluiten bij wat er in de wijken nodig is en kan het beleid effectiever uitgevoerd worden. Er worden veel data verzameld over de wijken die van belang kunnen zijn voor de leefbaarheid. Dit wordt vervolgens getoetst. Gildewijk en Hoog Dalem scoren opvallend anders dan Nederland. De scores op de leefbaarheid zijn wisselend. Wijkgegevens worden gebruikt bij beleid en uitvoering. Er zijn wijkateliers in het kader van de omgevingsvisie en de Kijk op de Wijk. Er zijn ook wijkteams actief voor de pilot wijkgericht werken. Er wordt met een filmpje een aantal voorbeelden getoond.

Mevrouw Van Veen vervolgt de presentatie met aan het werk helpen. Werken heeft positieve effecten op meerdere levensdomeinen. In Gorinchem waren er op 1 januari 597 inwoners met een WW-uitkering. De toename wordt beperkt door de steunmaatregelen vanuit het Rijk. Er zijn 882 uitkeringen op basis van de Participatiewet, IOAW en IOAZ. De uitstroom is teruggelopen maar klimt weer op tot het niveau van 2019. De vergelijking tussen 2019 en 2020 wordt toegelicht. Geschetst wordt wat er wordt gedaan om mensen aan het werk te helpen. In dit kader wordt o.a. het actieplan aanpak effecten corona op werk en inkomen genoemd en de match tussen horecapersoneel en zorginstellingen. Vervolgens wordt er een informatief filmpje getoond.

Mevrouw Karso vervolgt de presentatie met mantelzorgondersteuning. Zij schetst de gemeentelijke ambitie. In de coronaperiode hebben mantelzorgers het extra moeilijk gehad. Er wordt ingezet op preventie. Mantelzorgers zijn erg belangrijk en verdienen goede ondersteuning. Door mantelzorg kunnen mensen langer in hun eigen woning blijven wonen. Het doel is om in 2024 meer mantelzorgers in beeld te hebben en minder zwaar overbelaste mantelzorgers. Mevrouw Blom en mevrouw Boukrouche, mantelzorg coördinatoren, schetsen hoe zij te werk gaan. In intakegesprekken wordt gesproken over positieve gezondheid en er wordt emotionele steun geboden. Er worden veel gesprekken gevoerd met de mantelzorgers en er wordt ook praktische hulp geboden. Er kan ook respijtzorg geregeld worden. Er zijn activiteiten voor jong en oud, workshops en trainingen. Er wordt ook een enquête gehouden om de behoefte en de mate van overbelasting te peilen. Ook wordt een mantelzorgcompliment verzorgd. Men wil ook meer mantelzorgers bereiken en de mantelzorgers die nu in beeld zijn passend ondersteunen. Vroegsignalering is ook belangrijk om overbelasting te kunnen voorkomen.

De heer Strik verzorgt het laatste deel van de presentatie en gaat in op vroegsignalering samen met huisarts de heer Oron. Door mensen eerder in beeld te hebben wil men zwaardere zorg voorkomen. Investeren in preventie loont maar er zijn nauwelijks cijfers beschikbaar. Er wordt geïnvesteerd in monitoring en effectmeting op projecten. Geschetst wordt welke activiteiten al ontwikkeld worden en wat er nog gaat gebeuren.
De heer Oron gaat in op het consultatiebureau ouderen. Hij is met dit initiatief begonnen in Leerdam. Sinds dit jaar werkt hij in Gorinchem. Hij focust zich op leefstijl, welzijn en preventie. Het plan is 70-plussers die niet in beeld zijn bij de huisarts te bereiken.
Een groot aantal ouderen komt bij de spoedeisende hulp door oorzaken die te voorkomen waren. Dikwijls hebben mensen al langere tijd problemen, zo blijkt als de heer Oron iemand bezoekt. In zijn praktijk in Leerdam had hij 3500 patiënten, waarvan 450 70-plussers en 121 waren niet bekend. Deze zijn vervolgens allemaal bezocht door de wijkverpleging en vervolgens is bekeken of er sprake was van kwetsbaarheden waaraan iets gedaan kon worden. 70% had een bepaalde kwetsbaarheid waarvan 97% niet medisch. Als voorbeeld noemt hij eenzijdige voeding en eenzaamheid. Hulpmiddelen zijn voor deze mensen belangrijk, maar de route naar hulpmiddelen was voor deze mensen lastig. Veel kwetsbaarheden konden wel opgelost worden, o.a. door vrijwilligers, eetavonden die door kerken georganiseerd werden en dergelijke. De mensen kregen daardoor het gevoel weer mee te tellen. Dit was een mooi project in Leerdam en de heer Oron zou dit graag in het hele land willen hebben. Hij wil dit in Gorinchem beginnen in samenwerking met de gemeente, wijkverpleging, welzijn, huisartsen en vrijwilligers. Als het landelijk uitgerold zou worden zou dat € 300 mln. kosten per jaar, resulteren in 25% minder spoedverwijzingen naar de SEH en daardoor een besparing van € 1,8 miljard opleveren. Als twee mensen uit de SEH gehouden worden, is het project al geslaagd. De zorgverzekeraar kan hier ook een belangrijke rol in spelen. In Leerdam was het een succesvol project maar een paar dingen liepen niet helemaal goed. Een aantal zaken kunnen in Gorinchem verbeterd worden. Het Beatrix Ziekenhuis is in Gorinchem een belangrijke partner. De heer Oron hoopt dat hij de aanwezigen heeft geënthousiasmeerd.

De voorzitter geeft de aanwezigen gelegenheid om per blok vragen te stellen.

De heer Boer zegt dat hij specifieke aandacht voor mensen met een beperking mist in de stukken.
Mevrouw Bruseker merkt op dat met name gesproken is over ouderen, maar er wordt zeker niet voorbij gegaan aan mensen met een beperking, ouder of niet ouder. Hier wordt zeker aandacht aan besteed.
De heer Boer merkt op dat de groep mensen met een beperking een heel andere groep is dan ouderen.
Mevrouw Bruseker bevestigt dit.

De heer Bil geeft complimenten voor de presentaties. In een vorige sessie heeft GroenLinks zorgen geuit over de samenwerking tussen zorgpartners en zorgverleners. Hij vraagt naar een specifieke update in dit kader.
Mevrouw Bruseker zegt dat in alle projecten aandacht besteed wordt aan de samenwerking, met name voor de praktische zaken is men met VGZ bezig geweest en met de zorgaanbieders.

De heer De Jong vond het een boeiende presentatie. De mijlpalenplanning vindt hij interessant. Hij zou die graag willen inzien bij de nieuwsbrief. De verhalen van de heer Strik en Oron vond hij bijzonder interessant. Dit is een belangrijk instrument. De heer Strik zei dat het moest lonen, maar ook al zou het niet lonen, dan nog is het heel belangrijk om preventief bezig te zijn. Hij vond het een inspirerend verhaal van de heer Oron. Hij gaat er van uit dat de zorgverzekeraars hier ook in geïnteresseerd zijn.

De voorzitter geeft gelegenheid voor vragen over het wijkgericht werken.

Mevrouw Van Oversteeg vindt het mooi om de integraliteit te zien bij het wijkgericht werken. Het is tijd voor een volgende stap om de kracht van wijken te benutten. Bij sheet 7/8 noemt zij de tabel met buurinformatie; zij vraagt daarbij een toelichting.
Mevrouw Van Eck licht toe dat het een samenvatting is van een overzicht waarin de wijken scoren op verschillende onderwerpen. Er wordt alleen iets ingevuld als het afwijkt van een gemiddeld beeld.

De heer Koçak sluit zich aan bij de uitgesproken complimenten. Het is goed om te zien dat de ambtelijke organisatie slagvaardig werkt aan de voorzieningen in het veld. Het is ook mooi dat er betere koppelingen komen tussen de partijen en dat er integraal gewerkt wordt. Hij benadrukt het belang van duurzame verbindingen. De verschillen moeten benut worden. Met betrekking tot wijkgericht werken meent hij dat er ook leefbaarheidsoverleggen kunnen zijn. Hij vraagt of die er zijn in de wijken.
Mevrouw Van Eck licht toe dat Kijk op de Wijk de sart van een proces is. Er gebeurt al veel in de wijk.
Mevrouw Tap vult aan dat er in de stad twee wijken met een klankbordgroep zijn, de Lingewijk en Gorinchem Oost. Daar wordt van gedachten gewisseld met de gemeente. Er zijn ook de professionele wijkoverleggen die in elke wijk gevoerd worden.

De voorzitter geeft gelegenheid voor vragen over aan het werk helpen.

De heer Boer vraagt of er al zicht is op de nieuw in te richten sociale werkplaatsen. Hij vraagt ook met betrekking tot het aantal beschutte werkplekken aandacht voor de 28 plekken die Gorinchem in 2021 moet invullen.
Mevrouw Van Veen heeft het antwoord niet paraat. Zij zal dit navragen en terugkoppelen via de notulen.

De heer Koçak merkt op dat de wethouder er alles aan doet om mensen aan het werk te helpen, zeker jongeren. Hij mist wel andere partijen zoals Matchmakers. Hij hoopt dat er in de nabije toekomst ook jongeren te zien zijn in filmpjes. Bekendheid onder de jongeren is belangrijk.
Mevrouw Van Veen antwoordt dat alle andere partijen erbij betrokken zijn in de arbeidsmarktregio. Zij bedankt voor de tip om ook jongeren aan het woord te laten in filmpjes. Er wordt met Avres gewerkt aan de bekendheid voor jongeren.

De heer De Jong verwijst naar het voorbeeld van een stageplek dat is genoemd. Wordt er door het beleidsteam ook actief gezocht naar stageplekken?
Mevrouw Van Veen antwoordt dat in het algemeen samen met Avres en UWV actief gezocht wordt naar werkplekken.

De voorzitter geeft gelegenheid voor vragen over mantelzorg.

Mevrouw Versluis complimenteert de sprekers met de heldere opzet.
Vallen ook de jongere mantelzorgers onder de groep die men meer in beeld wil krijgen? Er is veel verborgen mantelzorg onder jongeren.
Mevrouw Karso bevestigt dit; er wordt geen onderscheid gemaakt tussen jong en oud. Er wordt ook gebruik gemaakt van partners zoals het jongerenwerk, sociaal team en huisartsen om jonge mantelzorgers te bereiken.

De heer Boer begrijpt met betrekking tot overbelasting van mantelzorgers dat in Gorinchem in 2016 maar 3% zich overbelast voelde. Movisie geeft aan dat het mogelijk 10% of meer is en mantelzorg.nl zegt dat ook. Het lage percentage in Gorinchem verbaast hem.
Mevrouw Karso licht toe dat onderscheid gemaakt wordt tussen licht, middel en zwaar belast. In dit kader heeft men zich gericht op zwaar belaste mantelzorgers.

De heer Koçak vindt het een gedegen pakket. Zijn fractie is zeer tevreden met dit beleid. De nieuwsbrief is een verbinding met mantelzorgers, komt die maandelijks of per kwartaal uit? Ook vraagt hij met betrekking tot het mantelzorgcompliment of het mogelijk is om gratis parkeren bij het ziekenhuis toe te voegen.
Mevrouw Karso antwoordt dat de nieuwsbrief per kwartaal aangeleverd wordt met landelijk en lokaal nieuws. Het doel is om het contact warm te houden. Gratis parkeren is op dit moment niet aan de orde maar als er een duidelijke behoefte is, dan kan hier misschien naar gekeken worden.
Wethouder Kraaijeveld begrijpt de vraag. Het gaat hier om een systematische aanpak om in zes jaar tijd stappen te kunnen zetten op verschillende thema's. Aanvullingen kunnen altijd besproken worden maar nu wordt vooral een focus aangebracht samen met de partners. Misschien kan het in een ander verband eens aan de orde komen.
De heer Koçak zegt volgend jaar wellicht een motie in te dienen met betrekking tot het uitbreiden van het mantelzorgcompliment.

Mevrouw Van Oversteeg merkt op dat de grootste uitdaging is om de mantelzorgers te kunnen bereiken. Zij ziet dat hier goed aan gewerkt wordt en vond het fijn om voorbeelden te horen. Het wordt integraal aangevlogen zo begrijpt zij. Kan de gemeente hierin ook wat meer proactief zijn?
Mevrouw Karso zegt dat er zoveel mogelijk actief gevraagd wordt; het is wel belangrijk dat vanuit het sociaal team of het WMO loket gevraagd wordt of er een mantelzorger is voor de zorgvrager. Op die manier hoopt men de mantelzorgers te bereiken en een verbinding te maken.

Mevrouw Stevens vraagt met betrekking tot het mantelzorgcompliment of het al in gang is gezet of dat het een nieuw plan is.
Mevrouw Karso zegt dat dit al jarenlang aangeboden wordt.
Mevrouw Stevens vraagt of hierop gereageerd wordt.
Mevrouw Karso zegt dat er zeker aanmeldingen zijn. Zij moeten zich dan ook registreren en dan komen zij in aanmerking voor het mantelzorgcompliment.

De heer Koçak vraagt hoeveel mantelzorgers er zijn geregistreerd in Gorinchem.
Mevrouw Karso antwoordt dat er 750 geregistreerd zijn waarvan 60 jonge mantelzorgers.

De voorzitter geeft gelegenheid voor vragen over vroegsignalering.

De heer Koçak vindt het goed om te zien dat dit serieus wordt opgepakt. Hij vond het verhaal van de heer Oron ook interessant. Hij vraagt hoe de heer Oron de samenwerking in Leerdam met het maatschappelijk veld heeft ervaren. Het is belangrijk dat POH-ers hierbij een rol kunnen spelen. Hij zou het project van de heer Oron samen met de zorgverzekeraar graag een kans geven. De bekendheid van vroegsignalering is ook belangrijk.
De heer Oron zegt dat hij in Leerdam klein is begonnen met twee huisartsen en een praktijkondersteuner en twee wijkverpleegkundigen, een wethouder en een

beleidsmedewerker. Hij heeft dat positief ervaren. Een succes was ook dat iedereen buiten het eigen domein stapte. Zorgverleners zijn in een aantal dingen goed maar in een aantal dingen ook niet. Hij heeft veel gehad aan de inbreng van de beleidsmedewerker en van de heer Strik.
De heer Koçak merkt op dat POH-ers veel samenwerken met buurtwerkers; zij kunnen bij de vroegsignalering ook betrokken worden. Hij ziet dit project graag in Gorinchem.

Mevrouw Van Oversteeg zag in de presentatie financiële gegevens. Zij vraagt of een en ander ook op een andere manier gemeten kan worden.
De heer Strik zegt dat het meten van resultaten belangrijk is en legt de relatie met het consultatiebureau voor ouderen. Overigens gaat men bij vroegsignalering naar de ouderen toe; zij hoeven niet naar een consultatiebureau te komen. Hij verwijst naar het web van positieve gezondheid; het streven is om mensen in dit kader naar de positieve kant te brengen. Hij noemt de eetavonden als voorbeeld; dat heeft veel impact op het geluksgevoel van mensen en dat is niet in geld uit te drukken maar daar gaat het om.
De heer Oron zegt dat het hem primair om het welzijn van mensen gaat in zijn werk. De zorg moet ook wel betaalbaar gehouden worden. Het gaat meer om kwaliteit van leven dan om geld. Bij projecten is altijd wel de vraag hoe het betaald moet worden en wat het oplevert.

Mevrouw Van Oversteeg merkt op dat er inderdaad breder gekeken moet worden. Zij vindt de reactie heel herkenbaar maar zij meent dat er mogelijk wel graadmeters zijn. Is het anders een idee om daarover mee te denken?
De heer Strik zegt dat de monitor nog niet klaar is. Men is in gesprek met VGZ over de financiering van de inzet van de wijkverpleegkundigen en over data die relevant zijn voor alle partijen. Na groen licht over medefinanciering zal de monitor gerealiseerd worden. Er zijn al wel ideeën over maar eerst wil men overeenstemming hebben met VGZ.

Mevrouw Bruseker verwijst naar de beleidsmonitor waarmee men bezig is. Het is de bedoeling om te gaan meten en op projectbasis de effectmeting in te richten. Dat heeft nadrukkelijk de aandacht. In april wil men met de raad over de monitor spreken.

De heer Bil vraagt met betrekking tot de schuldhulpverlening en vroegsignalering aandacht voor het feit dat GroenLinks een half jaar geleden gevraagd heeft naar vroegsignalering in relatie tot de voedselbank en kerken. Hij vraagt hoe het gaat met de samenwerking buiten Poort6 en Avres.
Mevrouw Van Veen zegt dat de samenwerking in dit verband met verschillende partijen is opgepakt. Tussen voedselbank en Avres zijn ook al periodieke contacten. De kerken zijn er nog niet bij betrokken vanwege de coronacrisis maar dat zal nog gebeuren.

De heer Van Mourik zegt dat hij een goed beeld heeft gekregen hoe het ambtelijk apparaat hiermee bezig is. In het verleden was er in Gorinchem De Gezonde Regio. Die is helaas verdwenen. Hij heet de heer Oron graag welkom. Wat hij belangrijk vindt is dat de huisartsen genoemd worden. Laten we elkaar in de gezondheidszorg goed vasthouden. In dit proces is dat ook erg belangrijk. De Gezonde Regio moet weer terugkomen als De Gezonde Stad. De heer Van Mourik wenst de wethouder veel succes met het op de kaart zetten van dit project.
De heer Strik merkt op dat De Gezonde Regio helaas geëindigd is. Het consultatiebureau voor ouderen kan binnen het project een vliegwiel zijn voor verdere samenwerking met de huisartsen. Er is recent ook een huisartsenoverleg geweest. Vanuit de gemeente wordt geïnvesteerd in de samenwerking met de huisartsen. Hij noemt ook het woonzorgbeleid waarbij de huisartsen uitgenodigd worden om mee te denken. Er wordt geïnvesteerd in samenwerking en in ontmoeting.

De heer Koçak bedankt de wethouder voor het feit dat de raad hier nadrukkelijk bij betrokken wordt.

Wethouder Kraaijveld is zeer tevreden en zal de complimenten doorgeven aan de ambtenaren. Er is veel te vertellen over het sociaal domein. De kern is aan de orde geweest. Hij blijft de raad graag op deze manier betrekken bij het beleid. In april is een volgende bijeenkomst gepland en dan komen de beleidsmonitor en de financiële monitor aan de orde. De samenwerking neerzetten en vasthouden is belangrijk. De samenwerking met andere partijen, zoals ook Poort6, wordt steeds intensiever.
De nieuwsbrief wordt ook steeds breder verspreid, inmiddels wordt deze ook naar de huisartsen gestuurd. Samen Gorinchem wordt ook steeds beter bezocht. De wethouder roept partijen in de stad op om vooral ook de gemeente op te zoeken om verbinding te maken. Hij bedankt de gasten, medewerkers en de mantelzorg coördinatoren voor hun inbreng in deze sessie. Tot slot wijst hij op het feit dat het integraal sociaal beleid ook college breed de aandacht heeft.

De voorzitter stelt vast dat er één toezegging is gedaan. Mevrouw Van Veen zal via het verslag reageren op de vraag van de heer Boer met betrekking tot de beschut werk plekken.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.